This document is available in English **Eitem ar yr Agenda 7**

Adroddiad ar gyfer	**Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru**
Dyddiad	**19 Mawrth 2018**
Swyddog Arweiniol	**Shân Morris, Prif Swyddog Cynorthwyol (Polisi a Chynllunio Corfforaethol)**
Swyddog Cyswllt	**Pippa Hardwick, Rheolwr Cynllunio Corfforaethol**
Pwnc	**Cymeradwyo cynlluniau llesiant lleol drafft Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus Gogledd Cymru**

PWRPAS YR ADRODDIAD

1 Cyflwyno cynlluniau llesiant lleol drafft pedwar Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) Gogledd Cymru, i'w cymeradwyo.

CRYNODEB GWEITHREDOL

2 Roedd Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod dyletswydd ar y Byrddau i baratoi a chyhoeddi eu cynlluniau llesiant lleol cyntaf erbyn 3 Mai 2018.

3 Cyn bod modd cyhoeddi'r cynlluniau llesiant lleol hyn rhaid iddynt gael eu cymeradwyo gan aelodau statudol unigol y Byrddau sydd wedi'u llunio, a hefyd gan y Byrddau eu hunain.

4 Felly mae'r adroddiad yn cyflwyno cynlluniau llesiant lleol drafft Byrddau Gwynedd a Môn; Conwy a Sir Ddinbych; Sir y Fflint; a Wrecsam (Atodiad 1), i'w cymeradwyo gan Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru.

ARGYMHELLION

5 Bod yr aelodau'n cymeradwyo, i'w cyhoeddi, gynllun llesiant lleol drafft:
- (i) BGC Gwynedd a Môn;
- (ii) BGC Conwy a Sir Ddinbych;
- (iii) BGC Sir y Fflint; a
- (iv) BGC Wrecsam.

6 Os bydd unrhyw un o'r cynlluniau llesiant lleol drafft yn y rhestr uchod yn cael eu diwygio ar ôl iddynt gael eu cymeradwyo gan yr Awdurdod, ond cyn cael eu cyhoeddi gan y BGC, mae'r aelodau'n awdurdodi'r Prif Swyddog Tân i benderfynu ar ran yr Awdurdod a yw'r newidiadau'n ddigon arwyddocaol i fod angen cael eu hail-gyflwyno i'r Awdurdod i'w ystyried ymhellach.

SYLWADAU'R PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

7 Nid yw'r Aelodau wedi ystyried yr adroddiad hwn o'r blaen.

CEFNDIR

8 Yn Ebrill 2016, fe wnaeth Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 sefydlu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn ardaloedd pob awdurdod lleol yng Nghymru. Rhaid i'r PGCau weithredu ar y cyd i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol eu hardaloedd drwy gyfrannu at gyflawni "nodau llesiant" cenedlaethol a ddiffiniwyd ymlaen llaw.

9 Mae'r BGCau yn cynnwys pedwar sefydliad fel aelodau statudol, sef yr awdurdod lleol, y bwrdd iechyd lleol, yr awdurdod tân ac achub a Chyfoeth Naturiol Cymru.

10 Rhaid i'r BGCau wahodd Gweinidogion Cymru, y Prif Gwnstabl, comisiynydd yr heddlu a throseddu, rhai gwasanaethau prawf ac o leiaf un corff sy'n cynrychioli sefydliadau gwirfoddol perthnasol yn eu hardal, i gymryd rhan yng ngwaith y bwrdd ond heb ddod yn aelodau statudol.

11 Caiff y BGCau hefyd benderfynu gwahodd sefydliadau eraill sy'n cyflawni swyddogaethau o natur gyhoeddus i gymryd rhan yng ngwaith y bwrdd, eto heb ddod yn aelodau statudol.

12 Mae'r Ddeddf yn gwneud darpariaeth i ddau neu ragor o fyrddau naill ai uno neu gydweithio â'i gilydd os ydynt o'r farn y byddai hynny'n gymorth iddynt gyfrannu at gyrraedd y nodau llesiant. Mae byrddau Gwynedd a Môn wedi dewis cydweithio heb uno; mae byrddau Conwy a Sir Ddinbych wedi dewis uno; mae bwrdd Sir y Fflint a bwrdd Wrecsam wedi cadw byrddau ar wahân.

13 Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i bob bwrdd greu cynllun llesiant lleol sy'n nodi sut mae'n bwriadu gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol ei ardal. Hefyd, rhaid i bob bwrdd osod amcanion lleol i geisio gwneud y gorau o'i gyfraniad at gyrraedd y nodau llesiant cenedlaethol yn ei ardal, a chymryd pob cam rhesymol i'w cyrraedd.

14 Yn ystod y ddwy flynedd gyntaf ers ei sefydlu, mae wedi bod yn ofynnol i'r byrddau wneud y canlynol:

a) paratoi a chyhoeddi, erbyn 3 Mai 2017, asesiad o sefyllfa llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol ei ardal; a

b) paratoi a chyhoeddi, erbyn 3 Mai 2018, gynllun llesiant lleol ar gyfer ei ardal, gan nodi'r amcanion lleol a'r camau y mae'n bwriadu eu cymryd i'w cyrraedd.

GWYBODAETH

15 Yn dilyn cyfnod dwys o waith casglu gwybodaeth, ymgysylltu â'r cyhoedd, cyfarfodydd a gweithdai, fe wnaeth y pedwar bwrdd yng Ngogledd Cymru gyhoeddi eu hasesiadau llesiant fel y cynlluniwyd yn 2017. Gofynnwyd am adborth gan drigolion lleol, busnesau ac ymwelwyr, ac yn unol â'r hyn sy'n ofynnol gan y Ddeddf anfonwyd copïau at Weinidogion Cymru, Comisiynydd Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, Archwilydd Cyffredinol Cymru a phwyllgor trosolwg a chraffu'r awdurdodau lleol.

16 Bu'r asesiadau'n ystyried cryfderau ac asedau ardaloedd lleol, y bobl a'r cymunedau sy'n byw ynddynt a'r cyfleoedd i'r BGC nawr ac yn y dyfodol. Roedd yr wybodaeth a gasglwyd yn sail i drafodaethau pellach gyda rhanddeiliaid er mwyn canfod themâu cyffredin y gallai aelodau'r byrddau ddylanwadu arnynt drwy gydweithio. Defnyddiodd pob bwrdd y themâu hyn i ddatblygu eu hamcanion ar gyfer y cynlluniau llesiant lleol.

17 Mae'r cynlluniau llesiant lleol drafft sy'n atodedig (Atodiad 1) yn cynrychioli pen draw dwy flynedd o waith gan y pedwar bwrdd yng ngogledd Cymru. Rhaid cyhoeddi'r rhain erbyn 3 Mai 2018, ond cyn y gellir eu cyhoeddi rhaid iddynt gael eu cymeradwyo gan bob un o'r pedwar partner statudol, a'r Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus eu hunain.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Dim goblygiad uniongyrchol ar gyflawni amcanion llesiant yr Awdurdod ei hun – mae'r cynlluniau llesiant lleol yn ymwneud ag amcanion llesiant y pedwar BGC yng Ngogledd Cymru.
Cyllideb	Dim goblygiadau hysbys ar hyn o bryd. Mae'n bosibl y gofynnir am rywfaint o gyfraniadau ariannol ar gyfer prosiectau cydweithredol drwy'r BGCau.
Cyfreithiol	Yn gymorth i gydymffurfio â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
Staffio	Dim effaith hysbys ar lefelau staffio, ond mae'n bosibl y bydd y gwaith o gynllunio a chyflawni'r amcanion llesiant yn golygu defnyddio adnoddau GTAGC.
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/ Y Gymraeg	Ni chanfuwyd goblygiadau, ond bydd effaith camau penodol yn cael ei hasesu ar wahân.
Risgiau	Gan fod angen mynychu pedwar BGC, a chyflawni pedwar cynllun llesiant lleol, gallai'r Gwasanaeth gael trafferth cynnal lefel briodol o gyfranogiad. Os bydd unrhyw un o aelodau statudol y BGC yn penderfynu ar hyn o bryd i beidio â chymeradwyo'r cynlluniau llesiant lleol, mae perygl y bydd y terfyn amser statudol ar gyfer cyhoeddi'r cynlluniau llesiant yn cael ei golli.